

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רת"ק 17-05-4211 בראונר ואח' נ' שירותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת ורדה פלאוט

מבקשים 1. יראה-מן בראונר
2. אפרת בראונר

נגד

משיבים 1. שירותי בריאות כללית
2. ש.ל.ה. שירותי רפואה בע"מ

פסק דין

- 1 בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית משפט לתביעות קטנות ברמלה מיום 20.04.17 (כבי'
2 הרשם הבכיר יי ירמיהו), אשר דחה תביעה כספית שהגישו המבקשים כנגד המשיבים.
3
4 רקע ופסק דינו של בימ"ש קמא
5
6 2. כאמור בפסק הדין, המבקשים הגישו כנגד המשיבים תביעה כספית ע"ס 28,000 ₪ בגין 37
7 פרסומים ששלחו המשיבים באמצעות מסרונים ודוא"ל, וזאת לטענתם, בניגוד להוראת סעיף
8 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים) תשמ"ב-1982 (להלן "חוק התקשורת"). לטענתם,
9 הפרסומים נשלחו ללא אישור מטעמם, הם שלחו חמש בקשות הסרה וחרף בקשתם הם לא
10 הוסרו מרשימת התפוצה וקיבלו 19 הודעות שונות לאחר שליחת בקשת ההסרה. לפיכך עתרו
11 לחיוב המשיבים בסך 500 ₪ בגין כל הודעה שנשלחה אליהם לפני שליחת בקשתם להסרה
12 ובסך 1,000 ₪ עבור כל הודעה שנשלחה אליהם לאחר ששלחו בקשה להסרה.
13 מנגד טענו המשיבים כי יש לדחות את התביעה. לטענתם, הם גופים הנותנים שירותים
14 רפואיים ללא מטרות רווח וההודעות שנשלחו מטעמם נועדו ליידע את המתקשרים עמם על
15 חידושים, מידע רפואי רלוונטי, עדכונים שונים וכו'. כן נטען כי חלק מההודעות הן הודעות
16 ניטרליות (דוגמת חג שמח ומזל טוב) ואין המדובר בתוכן שיווקי או פרסומי. לפיכך, לטענתם,
17 ההודעות אינן בגדר פרסום כקבוע בסעיף 30א(א) לחוק התקשורת. עוד טענו המשיבים כי עם
18 קבלת בקשת ההסרה לדיווח ספציפי בוצעה ההסרה.
19
20 כאמור, התביעה נדחתה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רת"ק 17-05-4211 בראונר ואח' נ' שירותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 בית משפט קמא הפנה לפסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב אשר דן בסוגיה דומה
2 (במסגרתה נשלחו הודעות בדבר פרסום שירותים רפואיים מטעם קופת חולים לאומית) -
3 רת"ק 16-09-56184 קופת חולים לאומית שירותי בריאות נ' בן עטר ואח', מיום 27.10.16
4 (להלן "פסק הדין בעניין לאומית"). שם נקבע כי "אין מדובר בפרסומת אסורה, אף אם יש
5 בהודעות תוכן שיווקי כזה או אחר. בית המשפט עמד על התכלית של חוק התקשורת, ופסק
6 כי ההודעות אינן גורמות לבעיות אשר לשמן תוקן חוק התקשורת" (סעי' 4 לפסק דינו של
7 בימ"ש קמא).
8 בימ"ש משפט קמא יישם הלכה זו גם לענייננו, תוך שנקבע כי הפרסומים שנשלחו למבקשים
9 אינם בגדר פרסומות האסורות עפ"י חוק התקשורת. עוד נקבע כי כתובת הדואר האלקטרוני
10 של המבקשים לא הגיע לידי המשיבים "יש מאין" ואין למנוע מהמשיבים לבצע פרסום של
11 השירותים הניתנים על ידם.
12 בימ"ש משפט קמא אף הפנה לסעיף 26(ה) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי תשנ"ג-1994 לפיו
13 כל קופת חולים תפרסם ברבים את השירותים העומדים לרשות חבריה ואף מטעם זה, נקבע,
14 כי אין לראות בפרסומים כ"פרסומת" אסורה.
15 כאמור התביעה נדחתה והמבקשים חוייבו בהוצאות ע"ס 2,000 ₪.

תמצית טענות הצדדים

18
19 3. טענת המבקשים, בתמצית, שגה בימ"ש קמא עת דחה את תביעתם: יש לאבחן את פסק
20 הדין שניתן בעניין לאומית מענייננו – שם לא נשלחו הודעות הסרה בעוד כאן המבקשים שלחו
21 חמש הודעות הסרה וחרף הודעות אלו, המשיכו המשיבים לשלוח אל המבקשים הודעות
22 שונות והם לא הוסרו מרשימת התפוצה; המשיבה 2 הינה חברה פרטית (ולא קופת חולים)
23 ומכאן כי האמור בפסק הדין בעניין לאומית לא חל לגביה; למבקשים נשלחו הודעות ממרכז
24 שניידר המהוות הודעות בעל תוכן שיווקי; למשיבה 1 לא היתה זכות או חובה שבחוק לשלוח
25 הודעות מטעם בית החולים שבבעלותה; אף אם ייקבע כי קופת חולים הוחרגו מחוק
26 התקשורת, הרי שנשלחו 23 הודעות לפרסום ביטוח סיעודי, ביטוח משלים ובית חולים
27 שניידר, שאינן חוסות תחת סעיף 26(ה) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי; חוק ביטוח בריאות
28 ממלכתי אינו מטיל חובה על המשיבה 1 ליידיע את כלל לקוחותיה באופן יזום ע"י שליחת
29 הודעות, ובפרט כאשר המבקשים ביקשו שלא לקבל הודעות מהמשיבים; המבקשים לא נתנו
30 אישור למשיבים לשלוח להם פרסומות; חוק התקשורת תוקן (תיקון מס' 63) ובו הובהר שגם
31 גופים ללא מטרות רווח חייבים לעמוד בהוראות החוק.
32

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רת"ק 17-05-4211 בראונר ואח' נ' שירותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

4. לטענת המשיבים, בתמצית, פסק הדין נכון ואין להתערב בו; ההודעות שנשלחו אינן נחשבות "לדבר פרסומת" כמשמעותו בסעיף 30א(א) לחוק התקשורת ועל כן החוק אינו חל על המשיבים; החוק תוקן ביום 16.08.16 וכל ההודעות מטעם המשיבים נשלחו טרם תיקון החוק; המשיבה 2 הינה חברת בת של המשיבה 1 ושירותיה ניתנים מכוח חוק הבריאות או מכוח תקנון "המושלם"; גם ההודעות שנשלחו מטעם המשיבה 2 אינן בגדר "דבר פרסומת" כמשמעותו בחוק התקשורת; המשיבים הסירו את המבקשים לאחר קבלת הודעת הסרה והיה עליהם לשלוח בקשת הסרה לכל אחד מהגופים כמפורט בהודעות.

דיון והכרעה

5. כידוע, ככלל, לא תינתן רשות ערעור ביחס לפסקי דין הניתנים בבית משפט לתביעות קטנות, אלא במקרים חריגים ובמשורה, ורק כאשר מדובר בסוגיה עקרונית או בטעות שנפלה על פניו של פסק הדין. ר' רע"א 9162/16 יוגב עזרא נ' הזנק להצלחה, מיום 5.1.17; רע"א 1231/17 ישי רז נ' אימפרשן מדיה בע"מ, מיום 20.04.17.

מבלי להכריע בשאלה, האם מדובר בסוגייה עקרונית, בנסיבות העניין ונכח מיעוט הפסיקה במחלוקת שבנידון, ניתנת רשות ערעור, והבקשה תידון כערעור. יחד עם זאת, מצאתי כי דין הערעור להידחות. להלן נימוקי.

6. ההודעות שנשלחו ע"י המשיבים, רובן ככולן, הינן הודעות בדבר בשירותים רפואיים הניתנים על ידם ו/או ע"י חברות בת של המשיבה 1, רובן ככולן אף אינן כרוכות בתשלום, כך למשל: הודעת תזכורת להתחסנות נגד השפעת, הודעה כיצד לטפל בהורמון גדילה, הודעה כיצד להיזהר ממחלות החורף, הודעה כיצד להרגיע ילדים בזמן פיגועים, הודעה בדבר תסמיני אפנדציט, הודעה בדבר פורמולות לילדים נמוכי קומה, הודעה בדבר הרפורמה בבריאות הנפש, הודעה כיצד לזהות לקויות למידה, הודעה בדבר קשר קבוע עם הרופא המטפל, הדרכה כיצד מטפלים באקנה, הודעה על דברים חדשים בקופה, הודעה בדבר אפליקציה שחשוב ללקוחות כללית לדעת ועוד.

אני סבורה כי הודעות אלו אינן בגדר "דבר פרסומת" האסור ע"פ חוק התקשורת. ודוק, סעיף 30א(א) לחוק התקשורת מגדיר "דבר פרסומת" כ- "מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת וכן מסר המופץ לציבור

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רת"ק 17-05-4211 בראונר ואח' נ' שירותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 הרחב שמטרתו בקשת תרומה או תעמולה". בהודעות שנשלחו מטעם המשיבים שעניינן,
2 כאמור, מתן שירותים רפואיים ויידוע לקוחותיהם אודות פעילות קופת החולים ושירותים
3 הניתנים מטעמה, אין מסר שמטרתו "לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאות כספים
4 בדרך אחרת" כלשון החוק, ונראה כי ההודעות נשלחו לטובת המבוטחים ולרווחתם בלבד.
5 אף אם קיים אלמנט שיווקי כלשהו בחלק מההודעות שנשלחו למבקשים, נראה כי אין למנוע
6 מקופת החולים לבצע פרסום של השירותים הניתנים על ידה, והכל מתוך מטרה לחשוף את
7 הלקוחות שלה למגוון שירותיה הרפואיים, מידע הנדרש לתועלת הציבור ובריאותו.
8
9 ואכן, בהתאם לסעיף 26(ה) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי תשנ"ג-1994 קופות חולים מחויבות
10 לפרסם ברבים את השירותים העומדים לרשות חבריה, היכן ניתן לקבלם ומיהם נתוני
11 השירותים מטעמה. מכאן, ובהתאם לסעיף זה, קופת חולים כללית מיידעת את לקוחותיה
12 (וביניהם המבקשים) אודות השירותים השונים שהלקוחות זכאים להם, ולא מצאתי כי
13 הודעות אלו, בדבר השירותים השונים הניתנים ע"י הקופה, מהווה "דבר פרסומת" אסור.
14
15 הוא הדין לגבי הודעות נוספות "ניטראליות" שנשלחו מטעם המשיבים, כגון: איחולי חג שמח
16 ומזל טוב לימי הולדת – אין בהודעות אלו משום "דבר פרסומת" כהגדרת בחוק התקשורת,
17 ועל כן חוק זה אינו חל ביחס אליהן.
18
19 טענת המבקשים לפיה יש לאבחן בין פסק הדין שניתן בעניין לאומית לבין המקרה שבפני -
20 דינה להידחות. תוכן ההודעות שנשלחו בשני המקרים הינו זהה: הודעות בדבר מתן שירותים
21 רפואיים שניתנים ע"י קופת החולים (או חברת בת של הקופה). אין נפקות, לעניין זה, אם
22 נשלחה הודעת הסרה אם לאו, שכן במועד משלוח ההודעות, חוק התקשורת לא חל על קופות
23 החולים ולא ניתן לראות בהודעות שנשלחו כ"דבר פרסומת" האסור ע"פ חוק התקשורת.
24 מילים אחרות, מאחר וחוק התקשורת אינו חל על ההודעות שנשלחו, הרי שאין מקום לבחון
25 את בקשת ההסרה ואת ההודעות שהתקבלו אצל המבקשים לאחריה, אם אכן התקבלו.
26
27 ככל שהמבקשים סברו כי הם זכאים לפיצוי בגין ההודעות שנשלחו אליהם, חרף בקשתם
28 להסרה מרשימת התפוצה, היה עליהם לפרט בכתב תביעתם את עילת התביעה המקימה להם,
29 כטענתם, את הזכות לקבלת פיצויים בגין ההודעות השונות. שכן, כאמור, חוק התקשורת
30 (בנוסחו לפני התיקון) אינו חל. המבקשים לא פירטו מכוח איזו עילה צומחת להם הזכות
31 לקבלת פיצויים בגין הודעות אלו. לפיכך, וגם מטעם זה, יש לדחות את טענתם.
32

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רת"ק 17-05-4211 בראונר ואח' נ' שירותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
8. נדחית טענת המבקשים לפיה יש להחיל בענייננו את תיקון מס' 63 לחוק התקשורת (בדבר החלת הוראות החוק גם על גופים ללא מטרות רווח). ע"פ הנטען בכתב התביעה ההודעות נשלחו למבקשים בתקופה שמיום 21.09.14 ועד ליום 22.03.16 (ראו עמ' 1 לכתב התביעה, סומן כנספח א' לבקשת רשות הערעור). כאמור, תיקון החוק אליו מפנים המבקשים הינו מחודש אוגוסט 2016 ומכאן כי אינו חל רטרואקטיבית על הודעות שנשלחו בתקופה הקודמת למועד תיקון החוק.
9. קביעת בימ"ש קמא לפיה "הדואר האלקטרוני של התובעים לא הגיע לידי הנתבעות יש מאין" הינה קביעת עובדתית שערכאת הערעור אינה מתערבת בה אלא במקרים חריגים שאינם מתקיימים בענייננו. ר' ע"א 351/16 שבתאי ברכה נ' יעקב חנוביץ, מיום 14.2.17. להדגיש כי אף המבקשים טענו כי הם מסרו למשיבה 1 דוא"ל ופרטי התקשורת עימם, אולם לטענתם לא מסרו פרטים אלו כדי לקבל פרסומות מקופת החולים (סעיף 17 לבקשת רשות הערעור). כאמור, אין המדובר ב"דבר פרסומת" האסור ע"פ חוק התקשורת אלא ביידוע הלקוחות אודות השירותים הניתנים, ונראה, לכאורה, כי המבקשים נתנו הסכמתם לקבלת פרטים אודות השירותים הניתנים בקופה.
10. לפני סיום אציין כי היעדרות לבקשת המבקשים וקבלת טענתם לפיה ההודעות שנשלחו אליהם הינן בגדר "דבר פרסומת" האסור ע"פ חוק התקשורת היא זו שתמנע מציבור המבוטחים מידע נחוץ בדבר השירותים העומדים לרשותם, ובכך ייפגעו לקוחות קופות החולים (שהם למעשה כלל הציבור), וזאת בניגוד לתכלית חוק התקשורת ובניגוד לחוק ביטוח בריאות ממלכתי. מטרתו של חוק התקשורת הינו ליצור הרתעה באופן שיימנע מעוסקים ונותני שרות לשלוח הודעה ודברי פרסומת ללא הסכמת הנמען באופן שיש בו כדי להטריד את הציבור. ואולם, קופות החולים הינן גופים הנותנים שירותי בריאות, הפועלים לטובת הציבור ולרווחתו, ונראה כי יש בהודעות הנשלחות מטעם גופים אלו משום חשיפת הציבור לכלל השירותים הניתנים, והמידע נמסר לציבור בהתאם להוראות חוק ביטוח בריאות ממלכתי.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רת"ק 17-05-4211 בראונר ואח' נ' שירותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

11. בנסיבות אלו, כאמור, הערעור נדחה.

לפנים משורת הדין, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י"ח כסלו תשע"ח, 06 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.

ורדה פלאוט, שופטת

11
12